

POSUDEK OPONENTA DIPLOMOVÉ PRÁCE

Název práce: **Vymezení a vztahy jádra a periferie v evropském automobilovém průmyslu**

Autor práce: **Bc. Tomáš Michl**

Formální náležitosti práce (zatrhněte Vaši volbu)

Formální úprava: výborná / velmi dobrá / dobrá / nevyhovující

Stylistická úroveň: výborná / velmi dobrá / dobrá / nevyhovující

Citační úroveň: výborná / velmi dobrá / dobrá / nevyhovující

Komentář (vč. kvality grafiky, (ne)přiměřenosti délky práce aj.)

Kvalitu práce snižuje velmi nízká grafická úroveň převzatých map. Vyskytují se menší formální chyby – např. v uvádění procent, chyby ve velkých písmenech. Není mi jasný graf č. 18 – co znamená 100% podíl dodavatelů 0.5 řádu v případě Německa? Znamená to, že v Německu jsou zastoupeni všichni významní globální dodavatelé 0.5 řádu? V grafu 18 dále nesedí legenda s názvem grafu. Vyskytují se terminologické nepřesnosti – např. podíl automobilového průmyslu na “výrobě” (správně má být zřejmě na zpracovatelském průmyslu).

Obsah práce

Cíle, výzkumné otázky, hypotézy (přiměřenost cílů, geografický charakter a relevance cílů, teoretické podložení hypotéz aj.)

Pozitivem je jasné stanovení cílů. Podle mého názoru však měl autor formulovat cíl nikoli jako posouzení současné pozice státu v kontinuu jádro-semiperiferie-periferie evropského automobilového průmyslu, ale zaměřit se na vývoj postavení států (což v empirické části práce reálně dělá). Je známo, že Německo je současným jádrem evropského automobilového průmyslu a Velká Británie semiperiferií. Proto to působí, že autor zkoumá již vyzkoumané. Není vhodné ani tato tvrzení stanovit jako rigorózní testovatelné hypotézy. Zařazení států do kategorií jádro-semiperiferie-periferie je nevyhnutelně subjektivní – autor sám stanovuje indikátory jádrovosti/perifernosti, počítá celkové skóre a stanovuje bodovou hranici pro zařazení do jádra a semiperiferie. Záleží tedy primárně na jeho úsudku, zda bude hypotéza potvrzena či vyvrácena. Hypotéza č. 3 je nepřesně formulována - „dochází k poklesu automobilového průmyslu ve Španělsku a Portugalsku“ – dochází k poklesu počtu firem, zaměstnanosti, objemu produkce, přidané hodnoty nebo postavení dodavatelů v globálních produkčních sítích...?

Práce s literaturou (teoretické ukotvení práce, diskuse a kritické zhodnocení literatury aj.)

Diskuse literatury je nadprůměrná, autor pracuje se širokým spektrem relevantních odborných článků. V některých pasážích teoretické části si však poněkud usnadňuje práci a vychází z jediného zdroje – např. Lung (2004).

Metodika práce (vhodnost aplikovaných metod, kvalita a vhodnost použitých dat aj.)

Metodika je nejslabší částí práce. Autor nedostatečně vyargumentoval zahrnutí jednotlivých ukazatelů jádrovosti/perifernosti automobilového průmyslu. Některé ukazatele jsou problematické. Autor sleduje celkový počet patentů k Evropskému patentovému úřadu, přitom relevantní je sledovat pouze patenty v rámci automobilového průmyslu (nanejvýš též v souvisejících a dodavatelských odvětvích zpracovatelského průmyslu). „Vyrobená hodnota na 1000 zaměstnanců“ a „Investice“ mohou značně zkreslovat pozici zemí. Semiperiferní země mohou dosáhnout velmi vysokých hodnot tohoto ukazatele v důsledku masivního přílivu PZI a expanze výrobních a montážních kapacit v těchto zemích – viz pozice Maďarska v grafu 12 na s. 57. Absolutní počet vyrobených automobilů favorizuje velké země a dále země s nižšími náklady – tzv. exportně orientované výrobní platformy, podobně zkreslující je též absolutní počet dodavatelů 0.5 řádu. Nesouhlasím s nastavením vah – proč mají mzdy nižší váhu než počet vyrobených automobilů? Právě mzdy spolu s přidanou hodnotou, výdaji na výzkum a vývoj a inovacemi vypovídají o jádrovém postavení mnohem více než produkční ukazatele.

Analytická část práce (*správnost a interpretace výsledků, detailnost, struktura a provázanost analýzy*)

Vypovídací hodnota analytické části je omezena problematickou metodikou. Přesto se domnívám, že se autorovi podařilo vystihnout hlavní trendy. Oceňuji snahu o vlastní interpretaci výsledků.

Závěry práce (*odpovědi na výzkumné otázky, zasazení závěrů do širšího kontextu výzkumu aj.*)

Závěr je poměrně kvalitní, obsahuje shrnutí hlavních výsledků, rozhodnutí o přijetí/zamítnutí hypotéz, implikace pro aplikační sféru i možnosti dalšího výzkumu.

Celkové zhodnocení práce (*vč. přínosů práce, provázanosti teoretické a analytické části aj.*)

Autor prezentuje solidní rešerši teoretické i empirické literatury týkající se pozice států v systému jádro-semiperiferie-periferie. Provázanost teoretické a empirické části práce je v kontextu jiných diplomových prací nadprůměrná, byť autor mohl toto propojení explicitněji zdůraznit. Empirická část práce je vzhledem k problematické metodice využitelná jen omezeně a slouží spíše pro základní zorientování se v problematice.

Otázky k obhajobě

1. Vysvětlete, jak je konstruován index sektorové specifikace a jaká je interpretace jeho významu (s. 53). Podle mého názoru neseď uvedený vzorec se slovním vysvětlením.
2. Co je „výrobní hodnota“? Jedná se o hodnotu produkce (tržby) nebo o přidanou hodnotu?

Datum: 4.5.2015

Autor posudku: RNDr. Jan Ženka, Ph.D, Ostravská univerzita

Podpis:

